ความพึงพอใจในการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Satisfaction of Organization Management and Implementation of Good Governance in Local Administration

กฤษณ์ รักชาติเจริญ[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติ ทำการศึกษาจากประชากร คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 แห่ง รวมจำนวนประชากร 1,076 คน ได้ตัวอย่างจำนวน 258 คน เลือกตัวอย่างแบบสุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นการบริหารโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจและการเกษตร สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว ส่วนประเด็นการพัฒนาคนและสังคม และการเมืองการบริหารมีความพึงพอใจในระดับมาก การนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะหลักนิติธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบและความคุ้มค่า แต่ยังคงมีความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และยังพบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติ

คำสำคัญ: *ประสิทธิภาพ ธรรมาภิบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*

ABSTRACT

This research was designed to 1) examine the satisfaction of personnel administration of local governments in organizational management, 2) study the implementation of good governance in local government, and 3) to study the relationship between management satisfaction and implementation of good governance in local administration. The study population consisted of 1,076 person who work in local government., The sample of 258 persons were randomly selected. Data were collected using a questionnaire. The study results revealed that the satisfaction of local administration was in the medium level in infrastructure management, economics and agriculture, environment and tourism issues, but in the high level in people and society development and political administration

[1] อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล e-mail: krishphd@live.com

issues. The implementation of good governance in local administration was at a high level relating to rule of law, moral, responsibility and value, but was in the moderate level in transparency and participation. There is also a relationship between satisfaction with of organization management and implementation of good governance in local administration.

Keywords: *Satisfaction, Good Governance, Local Administration*

บทนำ

สังคมข่าวสารได้เข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทย ทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันก็ส่งผลให้ปัญหาต่างๆ ของชาติมีความสลับซับซ้อนและกระทบต่อระบบการทำงานของทุกภาคทุกส่วนมากขึ้นเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันข้าราชการในฐานะที่เป็นสถาบันหลักของชาติจะต้องปรับแนวทางการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ด้วยการร่วมกันสร้างความเป็นเอกภาพและความสามัคคีในหมู่ข้าราชการ เพื่อให้การประสานงานราชการด้านต่างๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะเดียวกัน สถาบันข้าราชการต้องปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน โดยเน้นให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชน รวมทั้งข้าราชการต้องปรับทัศนคติในการทำงานโดยยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของการเป็นข้าราชการที่ดี มีคุณภาพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต อุทิศเวลากับงานราชการอย่างจริงจัง และเป็นที่พึ่งพาของประชาชนอย่างแท้จริง อันจะช่วยส่งเสริมให้ประเทศชาติ มีความสงบสุขและพัฒนาอย่างรวดเร็ว (ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์และรัชนี ภู่ตระกูล, 2543)

สาเหตุสำคัญของปัญหาด้านการบริหารเกิดขึ้นจากความบกพร่อง ความอ่อนแอ และหย่อนประสิทธิภาพของกลไกด้านการบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงการทุจริตและการกระทำผิดจริยธรรมในวิชาชีพ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ก็คือการขจัดสาเหตุของปัญหาดังกล่าวข้างต้น และสร้างธรรมรัฐหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีให้ปรากฏเป็นจริงในองค์กรของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน (ศิริวรรณ เจษฎาฐิติกุล, 2543)

ธรรมาภิบาลเป็นพื้นฐานที่จะช่วยพัฒนาองค์กรทั้งระบบให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลัก 6 ประการ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเปิดเผยโปร่งใส ความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ความชอบธรรมและยุติธรรม ความมีคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงความมีคุณธรรมและจริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2544) แนวทางการสร้างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลต้องเริ่มที่กระบวนการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ทั้งด้านการใช้งบประมาณและวิธีจัดการส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ส่งเสริมให้บุคลากรพร้อมให้บริการด้วยความเต็มใจและทุ่มเท เพิ่มประสิทธิภาพให้แก่บุคลากร โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กร มุ่งสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ และส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในการทำงาน (สถาบันพัฒนารัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2543) หัวใจสำคัญของการบริหารงานแบบธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ คือ ความโปร่งใส ความยุติธรรม และความรับผิดชอบในผลการตัดสินใจ และการกำกับดูแลที่ดีของเจ้าหน้าที่ ที่จะต้องโน้มน้าวให้ประชาชนในเขตรับผิดชอบและเจ้าหน้าที่อื่นอยู่ในความรับผิดชอบ ให้เกิดความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ ซึ่งจะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการบริหารจัดการในทิศทางที่ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการการที่จะก่อเกิดธรรมาภิบาล

ในการบริหารของเจ้าหน้าที่นั้น ต้องเริ่มจากหัวหน้าส่วนงานต้องทำความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการเป็นธรรมาภิบาล ควรมีการทบทวนกระบวนการบริหารหรือกระบวนการกำกับดูแลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของตนเองว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใสเพียงใด และจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงรูปแบบการบริหารและกระบวนการกำกับดูแลให้ดีขึ้นเพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานต่อไป (วรภัทร โตธนะเกษม, 2542)

ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ของรัฐมีบทบาทอย่างสูงต่อการดำเนินงานในระดับพื้นที่ให้เป็นไปตามกระแสการปฏิรูประบบ และในอนาคตน่าจะได้รับการพัฒนาให้มีความโปร่งใส มีความยุติธรรม ประชาชนมีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลการศึกษานี้จะทราบถึงการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน และความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และความพึงพอใจต่อการบริหารองค์การ เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาพัฒนาคุณภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการบริหารองค์การและการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

คำถามการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างไร
2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างไร
3. ความพึงพอใจในการบริหารองค์การกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์หรือไม่

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การบริหารและจัดการระบบงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ประกอบด้วยการบริหารบุคคล การบริหารทรัพยากร การบริหารงาน บริหารระบบข้อมูลวิชาการและจัดระบบบริการโดยตรงแก่ประชาชน เป็นบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องรับผิดชอบตามบทบาท ซึ่งจะต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการที่ดี ให้มีการประสานเชื่อมโยงต่อกัน เพื่อสนับสนุนจนเกิดบริการที่ดี และมีการติดตาม กำกับดูแล ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานมีความสอดคล้องตรงกับความต้องการของประชาชน/ชุมชนในเขตรับผิดชอบ ประชาชนมีความพึงพอใจ หลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เป็นแนวคิดและแนวทางของการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคม โดยยึดหลักการพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้ความถูกต้อง ความชอบธรรมและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ (ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์และรัชนี ภู่ตระกูล, 2543)

ลักษณะพื้นฐานการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ (อุทัย หิรัญโต, 2525) ประกอบด้วย 1) การวางแผนและควบคุมงานที่ดี ซึ่งได้แก่ การจัดการข้อมูล ข่าวสาร การมีแผนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมสามารถปรับเปลี่ยนได้ โดยต้องมีการประเมินการเปลี่ยนแปลงในทุกขั้นตอน มีการควบคุมค่าใช้จ่าย และง่ายต่อความเข้าใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การจัดระบบงานให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 2 ส่วน คือ คน และระบบงาน 3) มีการประสานงานที่ดี และ 4) เพิ่มสมรรถภาพของคนให้สูงขึ้น

ลักษณะกลยุทธ์การบริหารที่มีประสิทธิภาพ (ธงชัย สันติวงษ์, 2533) คือ 1) การบริหารเชิงรวมที่กระทำอย่างเป็นระบบ ที่มีการบริหารครบถ้วนสมบูรณ์ทุกด้าน 2) การบริหารที่มีแผนงานที่พร้อมและมีประสิทธิภาพ 3) การบริหารที่มีระบบปฏิบัติในการบริหารงานที่ดี ได้แก่ การจัดทำแผน การวัดผล การจูงใจ การควบคุม การพัฒนานักบริหาร และการแสวงหาประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง ตามลักษณะดังกล่าวระบบการบริหารงานที่เน้นความมีประสิทธิภาพจะเริ่มพิจารณาการบริหารตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร และผลที่ได้จากการบริหาร นั่นคือ ประสิทธิผลที่ได้รับ ตัวอย่างปัจจัยนำเข้า (Input) เช่น ทรัพยากรทางการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ กระบวนการบริหาร (Process) เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล ฯลฯ ปัจจัยส่งออก (Output) คือ ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิผลขององค์การสามารถบริหารงานได้บรรลุเป้าหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 แห่ง จำนวน 1,076 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คำนวณจากสูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากร (อรุณ จิรวัฒนกุล, 2552) แต่จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบผลการศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับค่าความแปรปรวนของคะแนนประสิทธิภาพ และการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทดลองใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานได้ 0.47 เมื่อนำมาคำนวณแล้วพบว่า การทำวิจัยครั้งนี้ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 259 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดการบริหารแบบธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพ โดยกำหนดแบบสอบถามให้สอดคล้องกับตัวแปรแต่ละตัวในกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา มี 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป เป็นคำถามปลายปิดให้เลือกคำตอบและปลายเปิดให้เติมข้อความ ประกอบด้วย ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนปีที่ก่อตั้ง จำนวนหมู่บ้าน จำนวนประชากร จำนวนเจ้าหน้าที่ และรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ข้อเลือกตอบ คือ ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดให้เติมข้อความ ให้ตอบได้โดยเสรี

การแปลผล

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจและส่งเสริมการเกษตร ด้านการพัฒนาคนและสังคม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยใช้สอบถามความพึงพอใจของบุคลากร ซึ่งมีความพึงพอใจลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5 = ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4 = ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 = ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 2 = ความ พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย และ 1 = ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ลักษณะของแบบสอบถามมีคำตอบให้เลือกตอบ (Close-ended question) คือ มีระดับการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความหมาย	คะแนน
ปฏิบัติ	1
ไม่ปฏิบัติ	0

การแบ่งเกณฑ์คะแนนเพื่อแปลผลและอธิบายตัวแปลใช้เกณฑ์ (Bloom, 1956) โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุดลบค่าคะแนนต่ำสุดและหารด้วยจำนวนกลุ่ม หรือระดับที่ต้องการแบ่ง โดยคะแนนสูงสุดในการปฏิบัติในแต่ละด้าน 259 คะแนน คะแนนต่ำสุดในการปฏิบัติ 0 คะแนน สามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ ตามช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ช่วงคะแนน	174 - 259	หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
ช่วงคะแนน	87 - 173	หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน	0 - 86	หมายถึง การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามจำนวนที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ แล้วจึงดำเนินการลงรหัสเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ส่วน คือ ใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอ้างอิง

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์โดย

1. คุณลักษณะทั่วไป ได้แก่ ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนปีที่ก่อตั้ง จำนวนหมู่บ้าน จำนวนประชากร จำนวนเจ้าหน้าที่ และรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้สถิติ ร้อยละ (Percentage)

สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์โดย

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ไค-แสควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1: คุณลักษณะทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คุณลักษณะทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (n=10)	ร้อยละ
ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
เทศบาล	3	30.00
องค์การบริหารส่วนตำบล	7	70.00
จำนวนปีที่ก่อตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
น้อยกว่า 10 ปี	2	20.00
11 ปี - 20 ปี	8	80.00
จำนวนหมู่บ้าน		
น้อยกว่า 10 หมู่บ้าน	6	60.00
11 หมู่บ้านขึ้นไป	4	40.00
จำนวนประชากร		
น้อยกว่า 5,000 คน	2	20.00
5,000 – 10,000 คน	6	60.00
10,000 คนขึ้นไป	2	20.00

ตารางที่ 1: คุณลักษณะทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (n=10)	ร้อยละ
จำนวนเจ้าหน้าที่		
น้อยกว่า 50 คน	6	60.00
50 – 100 คน	4	40.00
รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
น้อยกว่า 10,000,000 บาท	3	30.00
10,000,000 – 50,000,000 บาท	6	60.00
50,000,000 บาทขึ้นไป	1	10.00

ชื่อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 70) มีจำนวนปีที่ก่อตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อตั้งอยู่ระหว่าง 11-20 ปี (ร้อยละ 80) มีจำนวนหมู่บ้านน้อยกว่า 10 หมู่บ้าน (ร้อยละ 60) จำนวนประชากรอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 คนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) จำนวนเจ้าหน้าที่น้อยกว่า 50 คน (ร้อยละ 60) ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000,000-50,000,000 บาท (ร้อยละ 60)

ตารางที่ 2: ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประสิทธิภาพการบริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาคนและสังคม	3.65	0.89	มาก
ด้านการเมืองการบริหาร	3.58	0.92	มาก
ด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม	3.34	0.79	ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.30	0.97	ปานกลาง
ด้านการท่องเที่ยว	3.28	0.99	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจและส่งเสริมการเกษตร	3.24	0.85	ปานกลาง
รวม	**3.40**	**0.90**	**ปานกลาง**

ความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ความพึงพอใจในการบริหารงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พนักงานมีความพึงพอใจมากในการเสนอโครงการผ่านขั้นตอนของเวทีประชาคมหมู่บ้าน การระบายน้ำที่ได้รับการดูแลให้ไม่มีขยะและวัชพืช และการดำเนินงานมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

2) ความพึงพอใจในการบริหารงานด้านเศรษฐกิจและส่งเสริมการเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พนักงานมีความพึงพอใจมากในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตร การส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นให้มีรายได้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางการเกษตร

3) ความพึงพอใจในการบริหารงานด้านการพัฒนาคนและสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พนักงานมีความพึงพอใจมากในการพิจารณาเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสมีความเหมาะสม สะดวก รวดเร็ว การมีสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส รวมไปถึงการส่งเสริมสนับสนุนโครงการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

4) ความพึงพอใจในการบริหารงานด้านการเมืองการบริหาร อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พนักงานมีความพึงพอใจ

มากต่อการรณรงค์การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย การส่งเสริมพนักงานให้มีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน และคณะผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ รับผิดชอบต่อสังคม

5) ความพึงพอใจในการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พนักงานมีความพึงพอใจมากเป็นลำดับแรกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในกรณีเกิดไฟไหม้ การพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และการจัดทำโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ในเขตให้น่าอยู่

6) ความพึงพอใจในการบริหารงานด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พนักงานมีความพึงพอใจมากในการปลูกจิตสำนึกการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว การจัดให้มีการนำเที่ยวเชิงอนุรักษ์พร้อมไปกับการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวและเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 3: จำนวน ร้อยละ การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล	หลักการบริหาร		การแปลผล
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	
1. การปฏิบัติตนตามหลักนิติธรรม	256 (98.84)	3 (1.16)	มาก
2. การปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม	252 (97.30)	7 (2.70)	มาก
3. การปฏิบัติตนตามหลักความโปร่งใส	173 (66.80)	86 (33.20)	ปานกลาง
4. การปฏิบัติตนตามหลักการมีส่วนร่วม	170 (65.64)	89 (34.36)	ปานกลาง
5. การปฏิบัติตนตามหลักความรับผิดชอบ	253 (97.68)	6 (2.32)	มาก
6. การปฏิบัติตนตามหลักความคุ้มค่า	218 (84.17)	41 (15.83)	มาก

ผลการศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านการบริหาร พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ หลักนิติธรรม คิดเป็นร้อยละ 98.84 ด้านที่มีการปฏิบัติรองลงมา คือ หลักความรับผิดชอบ และหลักคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ 97.68 และร้อยละ 97.30 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 65.64

1) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักนิติธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่พบว่า มีการกำหนด กฎ กติกา ข้อตกลง หรือแนวทางการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยังมีการส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลง กฎ กติกาในการบริหารภายใน การกำหนดให้มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านบริการแก่ประชาชนที่มีความชัดเจน เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งให้บริการด้วยความเสมอภาค มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตนเองตามภาระงานที่มีความชัดเจนได้มาตรฐาน

2) การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีการ

ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การพิจารณาความดีความชอบแก่พนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามผลการปฏิบัติงาน และระเบียบวิธีการของ ก.พ. โดยใช้หลักคุณธรรม

3) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง มีการปฏิบัติตามหลักความโปร่งใสมากที่สุด ในประเด็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง แต่การกำกับ ดูแล ควบคุมให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้องตามระเบียบยังมีการปฏิบัติน้อย

4) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนางานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังขาดการเปิดโอกาสให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากเงินพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน

5) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีการยอมรับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตนเอง การกำกับนิเทศติดตามพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้

6) การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักความคุ้มค่าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าในภาพรวมเจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยยึดหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ที่เห็นเด่นชัดคือการส่งเสริมการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างประหยัด ในการวางแผนงานมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อใช้ประกอบเพื่อให้แก้ไขปัญหาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และระบบการบริหารงบประมาณลงทุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ก่อเกิดประโยชน์สูงสุด แต่ความรู้ความสามารถของพนักงานยังไม่ตรงกับการมอบหมายงาน/โครงการต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติ พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการบริหารองค์การกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติ

การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล	ประสิทธิภาพการบริหารองค์การ				รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1. ปฏิบัติ	41	103	39	2	185
	(22.2)	(55.6)	(21.1)	(1.1)	(71.4)
2. ไม่ปฏิบัติ	26	36	12	0	74
	(35.7)	(48.2)	(16.1)	(22.2)	(28.6)
รวม	**67**	**139**	**51**	**2**	**259**
	(26.1)	**(53.5)**	**(19.7)**	**(0.8)**	**(100.0)**

Chi-Square = 13.35 df = 3 Sig = 0.009

การอภิปรายผล

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐพล มีพรหม (2551) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจที่มีผลต่อการบริหารงานแบบธรรมาภิบาลของหัวหน้าสถานีอนามัย ในจังหวัดสกลนครพบว่า การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลของหัวหน้าสถานีอนามัย ในจังหวัดสกลนครทั้งโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลตามหลักคุณธรรม รองลงมา คือ การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลตามหลักการมีส่วนร่วมส่วนหลักที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงานแบบธรรมาภิบาลตามหลักนิติธรรม และการศึกษาของปรีชา เพ็งภู่ (2554: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร และพบว่า หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า เช่นเดียวกับวิจิตรา แป้นจันทร์ (2553: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชรพบว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และช่อทิพย์ เกสรทอง (2553: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชรที่พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

ส่วนของความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์การบริหาร โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารงานด้านการพัฒนาคนและสังคมเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยว และลำดับสุดท้าย คือ ด้านเศรษฐกิจและส่งเสริมการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิสูจน์ ใจมา (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าป้า จังหวัดเชียงราย และพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณสุข ด้านการบริหารงาน ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่จำกัด ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เน้นหลักประโยชน์ ประหยัด และเกิดคุณภาพของงาน และควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ บูรณุปกรณ์ (2546: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่แต่ละด้าน มีความพึงพอใจด้านคุณสมบัติผู้บริหารในระดับมาก มีความพึงพอใจด้านการปฏิบัติตามนโยบาย และด้านผลงานของผู้บริหารในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนตัวของประชาชนประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนามีอิทธิพลต่อความพึงพอใจต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า ในประเด็นเศรษฐกิจและการเกษตร การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมยังคงมีความพึงพอใจในระดับไม่มาก จึงควรนำมาเป็นทางเลือกหลักเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหาร เช่น ด้านเศรษฐกิจและส่งเสริมการเกษตร ควรปรับปรุงในเรื่องการจ้างแรงงานท้องถิ่น ส่งเสริมตลาดชุมชน สินค้าพื้นเมือง และสนับสนุนธุรกิจร้านค้าชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงในเรื่องการจัดซื้อถังขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้าน การให้บริการการจัดเก็บและการกำจัดขยะมูลฝอย และการจัดหาสถานที่ในการกำจัดขยะ ด้านการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงในเรื่องการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวระยะยาว และสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนในพื้นที่

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรกำหนดนโยบายในด้านการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักนิติธรรม เช่น จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตนเองตามภาระงานที่มีความชัดเจนได้มาตรฐาน หลักคุณธรรม ควรพิจารณาตามผลการปฏิบัติงานตามระเบียบวิธีการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนโดยใช้หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส ควรมีการจัดทำบัญชีและทะเบียน และกำกับดูแลให้เป็นปัจจุบัน และถูกต้องตามระเบียบ หลักการมีส่วนร่วม ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม หลักความรับผิดชอบ ควรมีการกำกับ นิเทศติดตามพนักงานในองค์กรปกครองส่วน หลักความคุ้มค่า ควรมีการมอบหมายงาน/โครงการต่างๆ ที่ตรงกับความรู้ความสามารถของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของพนักงานในการจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่น

4. การศึกษาการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาลในภาคการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งในการจัดทำแผนการผลักดันแผนงานหรือโครงการ รวมไปถึงการปฏิบัติและการตรวจสอบ

บรรณานุกรม

โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอ็กซเปอร์เน็ท.

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544). *คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

จรัส สุวรรณมาลา. (2541). *ปฏิรูประบบการคลังไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์งานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

ช่อทิพย์ เกษรทอง. (2553). *แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).

ธงชัย สันติวงษ์. (2533). *กลยุทธ์การจัดการ*. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์.

บุญเลิศ บูรณุปกรณ์. (2546). *ความถึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่* (การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

ปรีชา เพ็งภู่. (2554). *แนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).

ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์และรัชนี ภู่ตระกูล. (2543). *ธรรมาภิบาลกับสังคมไทย*. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “ความสำเร็จและบทเรียนในการสร้างธรรมาภิบาลในส่วนราชการ” ณ ห้องประชุมสุขุมนัยประดิษฐ์ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี.

พิสูจน์ ใจมา. (2546). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย* (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).

วรภัทร โตธนะเกษม. (2542). *การศึกษาดัชนีวัดผลการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในสำนักงาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

วิจิตรา แป้นจันทร์. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).

ศิริวรรณ เจษฎาฐิติกุล. (2543). ข้าราชการกับธรรมาภิบาลไทย. *วารสารธนารักษ์, 23*(3), 63–71.

อรุณ จิรวัฒน์กุล. (2547). *ชีวสถิติสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*. ขอนแก่น: ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุทัย หิรัญโต. (2525). *เทคนิคการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Bloom, B. S. (Ed.). (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals, by a committee of college and university examiners*. New York, NY: Longmans.

Daft, R. L. (2000). *Management (5th ed.)*. New York, NY: Harcourt collage Publishers.

Dubrin, A. J., & Ireland, R. D. (1993) *Management and organization* (2nd ed.). Cincinnati, OH: South-Western.

Elifson, K. (1990). *Fundamental of social statistics International edition*. Singapore: McGraw Hill.

Reddin, W. J. (1970). *Managerial Effectiveness*. New York, NY: McGraw-Hill.

Webster, N. (1985). *New Webster's Dictionary*. Melrose Park, IL: Delair Publishing.

ดร.กฤษณ์ รักชาติเจริญ สำเร็จการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด และวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีผลงานทางวิชาการ ประเภทงานวิจัย ได้แก่ การบริหารจัดการเมืองที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุในสังคมไทย, การรับรู้นโยบายภาครัฐ : นานาทัศนะจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ, ความสำเร็จของการนำนโยบายบริหารแหล่งท่องเที่ยวไปปฏิบัติ บทความวิชาการ ได้แก่ ตัวแบบการประเมินรัฐอิเล็กทรอนิกส์ ประเภทตำรา ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ตำราเรียน และสื่อทางวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี